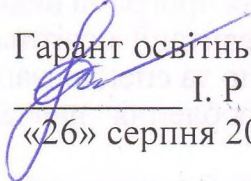

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми
 І. Р. Шинкаренко
«26» серпня 2022 р.

СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ АВІАЦІЙНОЇ ТА КОСМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ
(назва навчальної дисципліни)

Галузі знань: 08 Право

Спеціальності: 081 Право

Освітні програми: Право

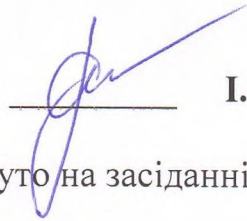
Рівень вищої освіти: *другий магістерський*
Форма навчання: денна / заочна

Силабус введено в дію з 01.09.2022 року

Харків – 2022 р.

Розробник:

кандидат юридичних наук, професор

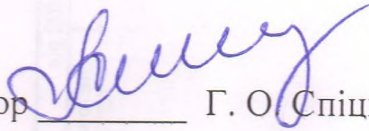
І.Р.Шинкаренко

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри права
гуманітарно-правового факультета

Протокол № 1 від « 26» серпня 2022 р.

Завідувачка кафедри:

доктор юридичних наук, професор

Г. О. Спіцина

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: Шинкаренко Ігор Ростиславович

Посада: професор

Науковий ступінь: кандидат юридичних наук

Вчене звання: професор

Перелік дисциплін, які викладає:

- ««Правові засади здійснення негласних слідчих (розшукових) дій» - магістр;
- «Актуальні правові та організаційні питання протидії загрозам забезпечення авіаційної та космічної діяльності» магістр;
- «Кваліфікація та організація розслідування кримінальних правопорушень у сфері використання комп'ютерів, автоматизованих систем та комп'ютерних мереж і мереж

електрозв'язку» - бакалавр;

«Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України» - магістр;

Напрями наукових досліджень:

- безпека критичної інфраструктури;
- міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності щодо протидії безпековим загрозам;
- права людини та їх забезпечення під час здійснення слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів;
- теоретичні проблеми формування метатеорії та приватних правових теорій;
- проблеми формування новітньої парадигми теорії та практики ОРД у сфері забезпечення загальної та спеціальної превенції, виявлення та розслідування кримінальних правопорушень на об'єктах інфраструктури авіаційного транспорту та аерокосмічної галузі;
- теоретичні, кримінально-правові та організаційно-тактичні проблеми забезпечення державної політики протидії злочинності на об'єктах аерокосмічної галузі як складової критичної інфраструктури України.

Профайл викладача: Тел.: (097) -970-81-66

E-mail: i.shynkarenko@khai.edu

<https://orcid.org/0000-0001-5524-2259>;

<https://education.khai.edu/lecturer/schinkarenko-igor-rostislavovich>

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі Mentor

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1 семестр

Обсяг дисципліни – 4 кредита ЄКТС/120 годин, у тому числі:

денна – аудиторних – 48 год. (лекції – 24 год, семінарські / практичні заняття – 24 год.), **самостійної роботи здобувачів – 72 год.;**

заочна – аудиторних – 14 год. (лекції – 6 год, семінарські / практичні заняття – 8 год.), **самостійної роботи здобувачів – 106 год.**

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Дисципліна обов'язкова

Види навчальної діяльності – лекції, семінарські / практичні заняття

Види контролю – модульний контроль, істит

Мова викладання – українська

Пререквізити: Актуальні питання правового регулювання в аерокосмічній галузі; Актуальні питання міжнародного повітряного права.

Кореквізити навчальної дисципліни: Сучасні проблеми кримінального права та кримінології; Актуальні питання адміністративного права та адміністративного судочинства Актуальні питання регулювання інноваційних відносин.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у магістрантів теоретичних і практичних знань, уявлень про основні світоглядні парадигми, а також розвитку навичок самостійного мислення на ґрунті вивчення міжнародних стандартів авіаційної та космічної діяльності, їх застосування у національному авіаційному та космічному законодавстві щодо імплементації міжнародних правових безпекових моделей протидії авіаційному та космічному тероризму, перспективних напрямків забезпечення участі держави у міжнародному ринку транспортних та космічних послуг тощо.

Завдання:

1) Системи знань щодо:

– міжнародних стандартів та принципів здійснення авіаційної та космічної діяльності;

– сутність та значення застосування у національному авіаційному та космічному законодавстві міжнародних правових безпекових моделей протидії авіаційному та космічному тероризму,;

– основних чинників удосконалення правових засад авіаційної та космічної діяльності;

– теоретично-прикладних, правових засад перспективних напрямків забезпечення участі держави у міжнародному ринку транспортних та космічних послуг тощо;

– визначення в понятійному апараті та природі авіаційного та космічного права його зв'язку з іншими традиційними інститутами і галузями права;

2) системи вмінь:

- щодо застосування норм, що регулюють діяльність у сфері авіаційних та космічних перевезень, у майбутній практичній діяльності;
- алгоритму аналізу правових ситуацій щодо визначення можливостей проведення конкретних дій відповідно стандартів та принципів здійснення авіаційної та космічної діяльності.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК).

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
- ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК).

СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання щодо забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження

ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН 12. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на суспільні відносини у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності щодо забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні міжнародні стандарти авіаційної діяльності

Змістовий модуль 1.

Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності та їх імплементація в національному законодавстві України

ТЕМА №1. АВІАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЇЇ РЕГУЛЮВАННЯ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНІ.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Поняття авіаційної діяльності. Складові авіаційної діяльності. Поняття повітряного транспорту.

Система національного авіаційного законодавства України. Джерела міжнародного повітряного права. Національно-правові джерела: а) Повітряний кодекс України; б) акти Кабінету Міністрів України, Міністерства транспорту України; в) двосторонні угоди України про повітряне сполучення. Систематизація авіаційного законодавства України. Проблеми термінології (визначення, тлумачення та уніфікація термінів) колізії і прогалини законодавства.

Проблеми гармонізації з міжнародним та європейським правом міжнародний договір як джерело регулювання діяльності Цивільної авіації: а) багатосторонні угоди; б) регіональні угоди; в) двосторонні угоди.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства надаються знання щодо сутності авіаційної діяльності, системи національного авіаційного законодавства України, його національно-правових та міжнародних джерел.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК 1, ЗК2, ЗК3, ЗК7, ЗК11, ЗК 13-14; СК3; СК4; СК.7-8; СК9; СК11- 16.

Результати навчання:ПРН1 –3, ПРН 8-10, ПРН 9-16

ТЕМА №2. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Основні принципи міжнародного права та галузеві принципи міжнародного повітряного права. Правове регулювання повітряного транспорту в Євросоюзі.

Міжнародно-правове регулювання безпеки ЦА: поняття, завдання та принципи. Механізм міжнародно-правового регулювання безпеки ЦА. Виникнення, сучасний стан і перспективи розвитку міжнародного регулювання безпеки ЦА. Основні міжнародні конвенції щодо безпеки ЦА. Європейська конвенція про видачу правопорушників. Основні міжнародні організації в галузі безпеки ЦА.

Поняття міжнародно-правового регулювання використання та охорони повітряного простору. Міжнародні організації у сфері використання повітряного простору. Правовий режим міжнародного повітряного простору.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства надаються знання щодо загальних принципів та стандартів міжнародно-правового регулювання діяльності цивільної авіації та використання повітряного простору.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

4. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

5. Виконання практичних завдань протягом семестру.

6. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК 1, ЗК2, ЗК3, ЗК7, ЗК11, ЗК 13-14; СК3; СК4; СК.7-8; СК9; СК11- 16.

Результати навчання:ПРН1 –3, ПРН 8-10, ПРН 9-16

ТЕМА 3. НАЦІОНАЛЬНІ ТА МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: ІКАО як провідна міжнародна організація в галузі безпеки ЦА. Регламенти (станданти та рекомендована практика) ІКАО в сфері безпеки ЦА. Спільні авіаційні власті (JAA) та спільні авіаційні вимоги (JAR) в галузі безпеки ЦА. Інші міжнародні організації в галузі безпеки ЦА.

Станданти ЄС в сфері безпеки ЦА. Міжнародно-правове регулювання безпеки ЦА на рівні інших міжнародних міждержавних об'єднань. Міжнародні зобов'язання України в сфері безпеки ЦА.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства надаються знання щодо загальних принципів та стандартів розвитку міжнародної цивільної авіації.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК 1, ЗК2, ЗК3, ЗК7, ЗК11, ЗК 13-14; СК3; СК4; СК.7-8; СК9; СК11- 16.

Результати навчання:ПРН1 –3, ПРН 8-10, ПРН 9-16

ТЕМА №4. ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ КОСМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми:Поняття космічної діяльності. Складові космічної діяльності. Правове забезпечення діяльності авіакосмічної галузі України. Рівні нормативно-правового регулювання космічної діяльності. Система національного законодавства космічної діяльності. Проблеми гармонізації з міжнародним та європейським правом національного законодавства України у сфері космічної діяльності.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства надаються знання щодо загальних принципів та стандартів законодавчого регулювання космічної діяльності.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК 1, ЗК2, ЗК3, ЗК7, ЗК11, ЗК 13-14; СК3; СК4; СК.7-8; СК9; СК11- 16.

Результати навчання:ПРН1 –3, ПРН 8-10, ПРН 9-16

ТЕМА № 5. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ РЕЖИМ КОСМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми:Розвиток міжнародно-правового регулювання безпеки космічної діяльності. Основні суб'єкти та об'єкти убезпечення космічної діяльності. Міжнародно-правові принципи безпеки космічної діяльності.

Міжнародно-правова охорона навколоземного простору від космічного сміття. Міжнародно-правове убезпечення використання ядерних джерел енергії у космічному просторі. Міжнародно-правове регулювання забезпечення безпеки людини у космічному просторі.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства надаються знання щодо загальних принципів та стандартів міжнародно-правового режиму космічної безпеки.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

4. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
5. Виконання практичних завдань протягом семестру.
6. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК 1, ЗК2, ЗК3, ЗК7, ЗК11, ЗК 13-14; СК3; СК4; СК.7-8; СК9; СК11- 16.

Результати навчання:ПРН1 –3, ПРН 8-10, ПРН 9-16

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ №2

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ПОВІТРЯНОГО РУХУ

ТЕМА № 6. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ, КІБЕРНЕТИЧНОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АВІАЦІЙНОЇ ТА КОСМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Обсяг аудиторного навантаження –8 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 12 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Поняття інформаційної безпеки Цивільної авіації: Предмет, об'єкт, суб'єкти забезпечення. Міжнародні правові принципи та стандарти забезпечення інформаційної безпеки ЦА.

Поняття кібернетичної безпеки Цивільної авіації: Предмет, об'єкт, суб'єкти забезпечення. Міжнародні правові принципи та стандарти забезпечення кібернетичної безпеки ЦА.

Поняття екологічної безпеки Цивільної авіації: Предмет, об'єкт, суб'єкти забезпечення. Правове регулювання забезпечення екологічної безпеки ЦА. Міжнародні вимоги до експлуатанта аеродрому щодо просторового зонування території навколо аеропорту з умов впливу авіаційного шуму. Технічні вимоги та адміністративні процедури щодо моніторингу викидів (емісії) експлуатантами цивільних повітряних суден.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства надаються знання щодо загальних принципів та стандартів міжнародно-правового регулювання забезпечення кібернетичної та екологічної безпеки авіаційної та космічної діяльності.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК 1, ЗК2, ЗК3, ЗК7, ЗК11, ЗК 13-14; СК3; СК4; СК.7-8; СК9; СК11- 16.

Результати навчання:ПРН1 –3, ПРН 8-10, ПРН 9-16

ТЕМА № 7. СТАНДАРТИ РЕЄСТРАЦІА ЛЬОТНОЇ ПРИДАТНОСТІ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН ТА СЕРТИФІКАЦІА ЛЬОТНОГО ПЕРСОНАЛУ

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Поняття цивільного повітряного судна. Зміст процедури реєстрації повітряного судна. Основні правила надання адреси повітряного судна. Первинна льотна придатність. Підтримання льотної придатності повітряного судна. Порядок видачі дозволів на бортові радіостанції цивільних повітряних суден.

Технічні вимоги та адміністративні процедури для льотних екіпажів цивільної авіації. Правила видачі свідоцтва авіаційному персоналу в Україні.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства та міжнародних угод надаються знання щодо загальних принципів та стандартів міжнародно-правового регулювання реєстрації льотної придатності повітряних суден та сертифікація льотного персоналу.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК 1, ЗК2, ЗК3, ЗК7, ЗК11, ЗК 13-14; СК3; СК4; СК.7-8; СК9; СК11- 16.

Результати навчання: ПРН1 –3, ПРН 8-10, ПРН 9-16

ТЕМА № 8. НАЦІОНАЛЬНІ ТА МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ СЕРТИФІКАЦІА ЕКСПЛУАТАНТІВ, ЩО ВИКОНУЮТЬ АВІАЦІЙНІ РОБОТИ, АЕРОПОРТІВ, АЕРОДРОМІВ ТА ЗЛІТНО-ПОСАДКОВИХ МАЙДАНЧИКІВ

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Правила сертифікації експлуатантів, що виконують авіаційні роботи. Організація та виконання авіаційних робіт. Організація та виконання демонстраційних польотів. Правила сертифікації експлуатантів, що здійснюють експлуатацію цивільних повітряних суден (літаків) з метою виконання комерційних транспортних перевезень.

Технічні вимоги та адміністративні процедури для сертифікації аеродромів. Правила реєстрації цивільних аеродромів України.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства та міжнародних угод надаються знання щодо загальних принципів та стандартів міжнародно-правового регулювання сертифікації експлуатантів, що виконують авіаційні роботи, аеропортів, аеродромів та злітно-посадкових майданчиків.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК 1, ЗК2, ЗК3, ЗК7, ЗК11, ЗК 13-14; СК3; СК4; СК.7-8; СК9; СК11- 16.

Результати навчання:ПРН1 –3, ПРН 8-16

ТЕМА 9. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ОРГАНІЗАЦІЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ПОВІТРЯНОГО ПРОСТОРУ, ЗВ'ЯЗКУ, НАВІГАЦІЯ ТА СПОСТЕРЕЖЕННЯ

Обсяг аудиторного навантаження – 8 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 12 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Класифікація повітряного простору обслуговування повітряного руху України. Правила польотів цивільних повітряних суден у повітряному просторі України. Правила організації потоків повітряного руху.

Правила технічної експлуатації наземних засобів радіотехнічного забезпечення в цивільній авіації України. Правила організації і проведення наземних та льотних перевірок наземних засобів радіотехнічного забезпечення польотів, авіаційного електрозв'язку та світлосигнального

обладнання аеродромів цивільної авіації України. Організація та здійснення об'єктивного контролю при обслуговуванні повітряного руху та виробничій діяльності цивільної авіації України. Порядок продовження терміну служби (ресурсу) наземних засобів радіотехнічного забезпечення польотів і авіаційного електрозв'язку цивільної авіації України.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства та міжнародних угод надаються знання щодо загальних принципів та стандартів міжнародно-правового регулювання сертифікації експлуатантів, що виконують авіаційні роботи, аеропортів, аеродромів та злітно-посадкових майданчиків.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК 1, ЗК2, ЗК3, ЗК7, ЗК11, ЗК 13-14; СК3; СК4; СК.7-8; СК9; СК11- 16.

Результати навчання:ПРН1 –3, ПРН 8-10, ПРН 9-16

Тема 10. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПОВІТРЯНОГО ПЕРЕВЕЗЕННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ВАНТАЖІВ ТОВАРІВ ВІЙСЬКОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ПОДВІЙНОГО ВИКОРИСТАННЯ АВІАЦІЙНИМ ТРАНСПОРТОМ

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми:

Порядок та умови повітряних перевезень небезпечних вантажів. Класифікація небезпечних вантажів. Права та обов'язки сторін договору перевезення небезпечних вантажів.

Порядок надання, припинення дії, відмови у наданні дозволів на виліт повітряного судна для перевезення товарів військового призначення та подвійного використання. Порядок надання дозволів на виліт повітряних суден для перевезення товарів військового призначення та товарів подвійного призначення.

Анотація: на ґрунті вивчення теоретичних положень та чинного законодавства та міжнародних угод надаються знання щодо загальних принципів та стандартів міжнародно-правового регулювання повітряного перевезення небезпечних вантажів товарів військового призначення та подвійного використання авіаційним транспортом

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК 1, ЗК2, ЗК3, ЗК7, ЗК11, ЗК 13-14; СК3; СК4; СК.7-8; СК9; СК11- 16.

Результати навчання:ПРН1 –3, ПРН 8-10, ПРН 9-16

Модульний контроль.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні(пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.),наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

7. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на практичних заняттях; вирішення окремих правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих правових інститутів; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль: складання модульного контролю; складання іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...1	5	0...5
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...5	5	0...25
Модульний контроль	0...15	1	0...15
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...1	5	0...5
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...5	5	0...25
Модульний контроль	0...15	1	0...15
Виконання і захист РГР (РР, РК)	0...10	1	0...10
Усього за семестр			0...100

Білет для заліку складається з 2-х теоретичних питань і 1 практичного завдання (30 б+30 б+40 б)=100 балів.

Під час складання семестрового *заліку* здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);

- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);

- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);

- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);

- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отримання рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату /презентації, доповіді (5 балів);
- участь у не менше заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Семестровий контроль (іспит/залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту/заліку. Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з тестового завдання (10 балів), двох теоретичних питань (60 балів) і одного практичного (30 балів)

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

1. Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: письмових робіт за результатами самостійної роботи за темами курсу, тестових завдань за модулями (перелік та зміст завдань за темами курсу міститься на сторінці в: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4247>), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо.

2. Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Порушення академічної доброчесності регулюється відповідно до Положень «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СУЯ ХАІ-НМВ-П/011:2017» та «Про академічну доброчесність» СУЯХАІ-НМВ-

П/004:2019 від 21.06.2019(зі змінами від 22.01.2020)
(<https://khai.edu.ua/university/normativnabaza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdiysnennyaosvitnogo-procesu/>;
<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>)).

3. Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-pro-organizaciyu-sistemi-upravlinnya-yakistyu/polozhennya-pro-sistemu-zabezpechennya-yakosti/>).

10. Методичне забезпечення

1. Силабус «Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України», другий рівень вищої освіти спеціальності 081: денна форма. / Укладачі: І.Р. Шинкаренко..Харків: Нац. Аерокосм. університет, 2020. 34 с.

2. Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України: НМКД для здобувачів вищої освіти, спеціальності 081 – «Право», другий рівень вищої освіти: денна форма / укладачі: І.Р. Шинкаренко. Харків: Нац. Аерокосм. університет, 2020. 425 с.

3. Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України,: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти, спеціальності 081 – «Право», другий рівень вищої освіти: денна форма / укладачі: І.Р. Шинкаренко. Харків: Нац. Аерокосм. університет, 2020. 225 с.

4. Плани практичних (семінарських) занять навчальної дисципліни:Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України,: для здобувачів вищої освіти, спеціальності 081 – «Право», перший рівень вищої освіти: денна форма / укладачі: І.Р. Шинкаренко. Харків: Нац. Аерокосм. університет, 2020. 95 с.

5. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни:Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України,: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти, спеціальності 081 – «Право», перший рівень вищої освіти: денна форма / укладачі: І.Р. Шинкаренко. Харків: Нац. Аерокосм. університет, 2020. 75 с.

6. Електронний ресурс ХАІ 081-Право:
<https://education.khai.edu/program/081-1-40>

11. Рекомендована література

ЗАКони УКРАЇНИ

1. Повітряний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2011, № 48-49, ст.536 (зі змінами та доповненнями № 199-IX від 17.10.2019, ВВР, 2019, № 51, ст.377№ 440-IX від 14.01.2020, ВВР, 2020, № 28, ст.188 № 720-IX від 17.06.2020, ВВР, 2020, № 47, ст.408 № 759-IX від 13.07.2020, ВВР, 2020, № 48, ст.430)
2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст.131 (із змінами та доп.).
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 3–4. Ст. 21. (із змінами та доп.).
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення. *Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР)* 1984, додаток до № 51, ст.1122 (із змінами та доповненнями № 1000-IX від 06.11.2020, ВВР, 2021, № 4, ст.28 № 1019-IX від 02.12.2020, ВВР, 2021, № 15, ст.125 № 1074-IX від 04.12.2020, ВВР, 2021, № 15, ст.131 № 1080-IX від 15.12.2020, ВВР, 2021, № 6, ст.47№ 1187-IX від 03.02.2021№ 1231-IX від 16.02.2021№ 1320-IX від 04.03.2021№ 1357-IX від 30.03.2021№ 1366-IX від 30.03.2021№ 1367-IX від 30.03.2021 }
5. Закон України Про державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 16, ст.199 (зі змінами № 440-IX від 14.01.2020, ВВР, 2020, № 28, ст.188)
6. Про транспорт : Закон України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1994, N 51. ст.446. (зі змінами та доповненнями)
7. Про космічну діяльність: Закон України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1997, N 1, ст. 2(із змінами та доп.).
8. Про державну підтримку космічної діяльності: Закон України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2000, N 22, ст.172 (із змінами та доп.).
- 9.Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку: Закон України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1995, N 12, ст.81(із змінами та доп.).
10. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2001, N 15, ст.73. (із змінами та доп.).
11. Про відходи: Закон України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*,1998, N 36-37, ст.242. (із змінами та доп.).

12.

УКАЗИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

1. Про невідкладні заходи щодо забезпечення безпеки авіації України: Указ Президента України від 15 січня 1998 року № 17/98. Урядовий кур'єр. 1998. № 13-14. (із змінами та доп.).
2. Про заходи щодо впорядкування діяльності з міжнародних повітряних перевезень товарів військового призначення та подвійного використання: Указ Президента України від 25 грудня 2003 року N 1488/2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1488/2003#>
3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України №392/2020. (із змінами та доп.).

ПОСТАНОВИ/РОЗПОРЯДЖЕННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

1. Положення про використання повітряного простору України: Затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2017 р. № 954. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/954-2017-%D0%BF#Text>
2. Положення про Державну авіаційну адміністрацію: Затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 2 листопада 2006 р. N 1526 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1526-2006-%D0%BF#Text>
3. Положення про Державний спеціалізований фонд фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28 вересня 1993 р. № 819 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2018 р. № 1101). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2018-%D0%BF#Text>
4. Положення про єдину державну систему запобігання, реагування і припинення терористичних актів та мінімізації їх наслідків. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 р. № 92. {Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 294 від 26.04.2017}/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92-2016-%D0%BF#Text>
5. Про утворення Міжвідомчої комісії з авіаційної безпеки цивільної авіації. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2012 р. № 938. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/938-2012-%D0%BF#Text>
6. Положення про Державну авіаційну службу України. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2014 р. № 520/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/520-2014-%D0%BF#Text>
7. Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2021-2025 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 січня 2021 р. № 15-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2021-%D1%80#Text>

НАКАЗИ МІНІСТЕРСТВА ТРАНСПОРТУ/МІНІСТЕРСТВА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

1. 09.02.2010 року № 68 «Про затвердження Положення про державного інспектора з авіаційного нагляду у Державній авіаційній службі країни», зареєстровано в Мін'юсті 26 квітня 2010 року за № 307/17602.
2. 08.04.2003 року № 269 «Про затвердження Положення про організацію та виконання демонстраційних польотів», зареєстровано в Мін'юсті 12 червня 2003 року за №479/7800.
3. 22.12.2006 року № 1179 «Про затвердження Правил організації та виконання авіаційних робіт у сільському та лісовому господарстві», зареєстровано в Мін'юсті 28 березня 2007 року за № 286/13553.
4. 05.07.2010 року № 430 «Про затвердження Правил сертифікації експлуатантів, що здійснюють експлуатацію цивільних повітряних суден

(літаків) з метою виконання комерційних транспортних перевезень згідно з вимогами OPS 1», зареєстровано в Мін'юсті 21 липня 2010 року за № 558/17853.

5. 02.11.2010 року № 804 «Про затвердження Правил проведення службового розслідування актів незаконного втручання в діяльність цивільної авіації», зареєстровано в Мін'юсті 24 січня 2011 року за № 106/18844.

6. 26.12.2011 року № 637 «Про затвердження Порядку накладення і стягнення штрафів за порушення вимог законодавства на повітряному транспорті», зареєстровано в Мін'юсті 19 січня 2012 року за № 73/20386.

7. 17.06.2020 № 356 «Про затвердження Інструкції з оцінки рівня загрози безпеці цивільної авіації України», зареєстровано в Мін'юсті 01 жовтня 2020 року за № 960/35243.

НАКАЗИ УКРАВІАТРАНСУ, УКРАВІАЦІЇ, ДЕРЖАВІАДМІНІСТРАЦІЇ ТА ДЕРЖАВІАСЛУЖБИ УКРАЇНИ

1. 04.12.2002 року № 635 «Про затвердження Інструкції про підготовку Керівництва з виконання польотів повітряних суден експлуатанта цивільної авіації України».

2. 18.07.2003 року № 374 «Про порядок узгодження Керівництва з виконання польотів».

3. 18.01.2004 року № 188 «Про затвердження Правил розслідування надзвичайних подій та пошкоджень цивільних повітряних суден в Україні».

4. 01.12.2004 року № 205 «Правила допуску до експлуатації злітно-посадкових майданчиків для польотів легких повітряних суден», зареєстровано в Мін'юсті 24 грудня 2004 року за № 1644/10243.

5. 01.02.2005 року № 74 «Про затвердження Методики розроблення Інструкції з виконання польотів (використання повітряного простору) у районі аеродромів, посадкових майданчиків».

6. 18.03.2005 року № 199 «Про затвердження Інструкції про порядок перевезення зброї та боєприпасів пасажирськими рейсами авіаційного транспорту», зареєстровано в Мін'юсті 11 квітня 2005 року за № 378/10658.

7. 20.09.2005 року № 684 «Про затвердження Правил сертифікації експлуатантів».

8. 09.12.2005 року № 936 «Про затвердження Правил сертифікації навчально-тренувальних центрів з підготовки персоналу з авіаційної безпеки», зареєстровано в Мін'юсті 24 січня 2006 року за № 63/11937.

9. 05.02.2020 року № 218 «Про затвердження Авіаційних правил України «Правила сертифікації служб авіаційної безпеки суб'єктів авіаційної діяльності», зареєстровано у Міністерстві юстиції України 21 травня 2020 року за № 458/34741

10. 14.09.2020 № 1276 «Про затвердження Авіаційних правил України Правила сертифікації та затвердження зареєстрованих агентів,

відомих вантажовідправників», зареєстровано у Міністерстві юстиції України 09 листопада 2020 року за № 1099/35382.

11. 05.11.2020 № 1762 «Про затвердження Авіаційних правил України «Положення про службу авіаційної безпеки суб'єкта авіаційної діяльності, зареєстровано у Міністерстві юстиції України 23 грудня 2020 року за № 1282/35565.

МІЖНАРОДНІ ДОКУМЕНТИ

1. Конвенція про Міжнародну цивільну авіацію (Чикаго, 1944 року). Редакція від 01.10.1998, підстава - 995_933. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_038#Text

2. Конвенція про злочини та інші акти, вчинені на борту повітряних суден (Токіо, 1963 року, Приєднання від 21.12.1987, підстава - 5049-XI). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_244#Text

3. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден (Гаага, 1970 року, Редакція від 10.09.2010, підстава - 954_014). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_167#Text

4. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, що спрямовані проти безпеки цивільної авіації (Монреаль, 1971 року, Редакція від 24.02.1988, підстава - 995_269). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_165#Text

5. Протокол про боротьбу з незаконними актами насильства у міжнародних аеропортах цивільної авіації (Монреаль, 1988 року, Ратифікація від 14.03.1989, підстава - 7247-XI). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_269#Text

6. Конвенція про маркування пластичних вибухових речовин з метою їх виявлення (Монреаль, 1 березня, 1991 року, Ратифікація від 03.12.1997, підстава - 687/97-ВР). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_016#Text

7. Резолюція 2309 (2016). Ради Безпеки ООН, 7775 засідання від 22.09.2016 року. URL: [https://undocs.org/pdf?symbol=ru/S/RES/2309%20\(2016\)](https://undocs.org/pdf?symbol=ru/S/RES/2309%20(2016))

8. Додаток 17 «Міжнародні стандарти та рекомендована практика. Безпека. Захист міжнародної цивільної авіації від АНВ» (Документ v0356763-11, поточна редакція — Прийняття від 07.11.2011. 11 видання, липень 2020 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356763-11#Text>

9. Керівництво з авіаційної безпеки (Документ 8973 ICAO, 11-те видання, 2019 року). URL: <https://avia.gov.ua/bezpeka-aviatsiyi/aviatsijna-bezpeka/perelik-ormatyvno-pravovyhdokumentiv-z-aviatsijnoyi-bezpeky/>.

Підручники та наукова література:

1. Безпека цивільної авіації та відповідальність у міжнародному повітряному праві https://pidruchniki.com/1421092346743/pravo/bezpeka_tsivilnoyi_aviatsiyi_vidpovidalnist_mizhnarodnomu_povitryanomu_pravi
04.12.19-8:14

2. Москаленко С. І. Міжнародне повітряне право. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи / Москаленко С. І. – Кропивницький: ЛА НАУ, 2021. 25 с. URL: https://dspace.sfa.org.ua/bitstream/123456789/1105/1/Moskalenko_mijnarodne_sam.pdf.
3. Костицький В.В. Повітряне право України [Текст]: навчальний посібник / За заг. ред. д-ра ю.н. В.В. Костицького.– Дрогобич: Коло, 2011.– 552 с.
4. Рижий В.І. Міжнародне повітряне право: зб. наук.-практ. публ. / В.І. Рижий. К.: Юстініан, 2011. 480 с.: іл. Укр., рос., англ.
5. Корнєєв Ю.В., Садовський В.М. Юридична відповідальність за екологічні правопорушення. Юридичний вісник. Повітряне і космічне право № 1 (34). - 2015. С. 13-17.
6. Сорока Л. В. «Адміністративно-правовий механізм реалізації космічної доктрини України: теорія і практика». Київ: ФОП Чалчинська Н. В., 2020. 395 с.
7. Стельмах О. С. Міжнародно-правовий режим безпеки дослідження і використання космічного простору в мирних цілях: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.11 – міжнародне право. Київ, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України, 2015. 24 с.
8. Федоров О.П. Космічна діяльність: підходи до розробки стратегії. Київ: «Наукова Думка», 2019. 206с. URL: <http://a-kosmos.com.ua/wp-content/uploads/2019/11/kniga-fedorov-2019.pdf>
9. Філіппов А. В. Авіаційна безпека: проблеми термінології українського та міжнародного права. *Dictum factum*. 2018. № 2. С. 105-113. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dicf_2018_2_22
10. Харченко В. П. Принципи організації повітряного простору : навч. посіб. / В. П. Харченко, О. Є. Луппо, В. П. Колотуша; Нац. авіац. ун-т. - К., 2006. 124 с.- укр.
11. Шемшученко Ю.С., Малишева Н.Р. Безпека космічної діяльності: правові засади. Монографія. Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2018. 312 с. ISBN978-617-665-039-3
12. Космічне право України: Збірник національних і міжнародних правових актів. Вид. 5-те, переробл. та допов. / Відпов. Редактори: Е. І. Кузнецов, Н. Р. Малишева. К.: Атіка, 2007. 464 с. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/2/60.pdf>
13. Малярчук Н.В., Дом'яченко С.І. Цивільна авіація України: проблеми державного регулювання. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право* № 2 (35). -2015. С. 12-16.
14. Банчук-Петросова О. Проблеми регулювання міжнародних авіаційних перевезень пасажирів та шляхи удосконалення законодавства. *Міжнародне право*. 2020. №2. С. 351-355. DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.2.59>. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/2/60.pdf>
15. Бодашевська Г. Основи правового регулювання космічної діяльності в Україні //Літописець. Випуск 1: Збірник тез за матеріалами IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Права людини: історичний

вимір і сучасні тенденції» (м. Житомир, 24-25 листопада 2016 року).- Житомир: ФО-П Левковець Н.М., 2017. – с.53-56

16. Беглий О.В., Боярська З.І., Єряшов Є.К. Правове забезпечення діяльності авіакосмічної галузі України: стан і перспективи удосконалення, продовження. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія «Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2012. № 3(24). С. 16-21.

17. Жмур Н.В. Нормативно-правове регулювання суспільних відносин у сфері службової інформації: напрями удосконалення. *Науковий вісник Херсонського Державного Університету*. Серія: Юридичні науки: зб. наук, праць. Херсон, вид-во ФОП (ПП) Шерман М.Д., 2014. Т.1. Вип. 6- 2. С.161-164.

18. Єряшов Є.К. Особливості державного регулювання авіації України / Є.К. Єряшов // *Наука і правоохорона*. 2012.- № 2. - С.148-15

19. Єряшов Є.К., Закревська О.Г. Поняття екологічної безпеки та екологічне нормування в галузі цивільної авіації. *Юридична наука і практика: виклики часу: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції*. Т. 3. К.: НАУ, 12 березня 2015 р. С. 26-28.

20. Маркуш Д. Ю. Особливості сучасного міжнародно-правового регулювання повітряних перевезень вантажів. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 5. С. 389-391.

21. Островська І. В., Радченко О. А., Моїсєєва Н. В. Проблеми та напрями розвитку ринку авіаційних перевезень України. *Економіка та управлінням національним господарством*. 2018. № 4. С. 21-26.

22. Радчук О. П. Міжнародно-правове регулювання авіаційних перевезень. *Форум права*. 2015. № 2. С. 144-151

23. Раскалей М.В. Деякі аспекти багатостороннього регулювання відносин у повітряній галузі. *Віче*. 2010. № 14. С. 21–24.

24. Стельмах О.С. До питання міжнародно-правового режиму безпеки дослідження та використання космічного простору в мирних цілях. *Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. К.: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. № 4 (13). С. 7-13.

25. Semenyaka Vasyl. The Current State of Deregulation of Space Activities in Ukraine. *Advanced Space Law, Volume 3*, 2019. С. 115–116.

26. Хом'яченко С.І., Єряшов Є.К. Особливості механізму адміністративно-правового регулювання. *Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. - Зб. наук. пр. К. : НАУ, 2014. № 2 (31). С. 10-15. 6

27. Чернега О. Б., Дорофєєва Х. М. Стратегія інтеграції авіаційної мережі України до єдиного повітряного простору Європейського Союзу. *Економіка. Управління. Інновації*. 2015. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2015_1_41

28. 90. Чернега Шемшученко Ю.С., Семеняка В.В. Сучасний стан та необхідність реформування космічного законодавства України. *Часопис Київського університету права*. 2019. №2. С. 9-16. DOI: 10.36695/2219-5521.2.2019.01 URL: <file:///C:/Users/Igor/Downloads/1-Article%20Text-1-1-10-20191119.pdf>

Додаткова

1. Шинкаренко І. Р., Спіцина Г. О. Актуальні проблеми забезпечення об'єктів авіаційного транспорту в умовах сьогодення. *Актуальні проблеми забезпечення публічного порядку та безпеки в сучасних умовах: вітчизняний та міжнародний досвід* : матер. Пміжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 25.10.2019). Дніпро : ДДУВС, 2019
2. Шинкаренко І.Р., Спіцина Г.О. Напрями формування наукового підґрунтя безпеки об'єктів інфраструктури авіаційного транспорту. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти* : матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 13 бер. 2020 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. С. 100-102,
3. Шинкаренко І.Р., Спіцина Г.О. Безпека об'єктів інфраструктури авіаційного транспорту: теоретичні аспекти. *Вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх.* 2020. №2. С. 253-262. включено до міжнародної науково метричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща, Варшава), «Перелік Б МОН України» DOI: DOI: 10.31733/2078-3566-2020-2-253-262
4. Ihor Shynkarenko, Vasyl Zakharov, Iryna Shynkarenko, Oleksandra Zakharova Conceptual Aspects of The use of Biometric Technologies in the Field of Counteraction to Criminal Offenses while Air Transportation. *Archives of Criminology and Forensic Sciences: Scientific Journal. Kharkiv: NSC «Hon. Prof. M. S. Bokariu FSI»* № 1(3) 2021. P. 104-114. DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.3.2021.11>(<https://archivecriminology.com.ua/index.php/journal/article/view/30/29>)
5. Shynkarenko I., Zakharov V., Shynkarenko I., Zakharova O., Semenovych O. (2022) Legal and Conceptual Aspects of Securing Space Activity Entities-Facilities in Ukraine. In: Nechyporuk M., Pavlikov V., Kritskiy D. (eds) Conference Paper: Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering. ICTM 2021. Lecture Notes in Networks and Systems 367, pp 720–735. Springer Nature Switzerland AG 2022, Cham. First Online: 01 January 2022https://doi.org/10.1007/978-3-030-94259-5_58
6. Aggarwala N., Fenello M. J., Fitz-Gerald G. F. Air Hijacking: an International Perspective. New York, 1971.
7. Astorquiza A. S. G. Elconveniodelas Bermudass obretransporteaereo international: Diss. Santiago (Chile), 1966.
8. Bin Cheng. The Law of International Air Transport. London; New York, 1962.
9. Beresford S. M. Surveillance Aircraft and Sattelites — a Problem of International Law.— *Journal of Air Law and Commerce*, 1960,v. 27, N 2.
10. Buergenthal T. Law-Making in the International Civil Aviation Organisation. Syracuse (N. Y.). 1969.
11. Buergenthal T. Op. cit., p. 115; Sheffy M. The Air Navigation Commission of the International Civil Aviation Organization.—*Journal of Air Law and Commerce*, 1958, vol. 25.

12. Boer C. B. Nationality and Interchange of Aircraft: Diss. Montreal: McGill Institute of Air and Space Law, 1970.
13. Calkings J. C. N. Acquisition of Operating Authority by Foreign / Air Carriers: the Role of the CAB. White House and Department of State.— Journal of Air Law and Commerce, 1965. vol. 31
14. De Saussure H. The Civil Aeronautics Board and Air Carriers Permits.— Air Law, 1976, v. 1.
15. Evans A. A Proposed Method of Control.— Journal of Air Law and Commerce, 1971, v. 37, N 2.
16. Falliot M. Nouvelles orientations des organismes intergouvernementaux d'aviation civile.— Revue française de droit aérien. 1976. N 3.
17. Ferreira E. A. The Capacity Problem under the Argentine Doctrine in International Air Law. Cordoba, 1954.
18. Jones H. A. The Equation of Aviation Policy.— Journal of Air Law and Commerce, 1960. vol. 27. N 3.
19. Haanappel P. C. Annals of Air and Space Law. Toronto, 1976, v. 1.
20. Lissitzin O. International Air Transport and National Policy. New York, 1942.
21. Lissitzyn O. International Air Transport and National Policy. New York, 1942.
22. Morris W. and M. Dictionary of Words and Phrase Origin. New York, 1964, v. III.
23. Popescu D. Principles Governing the Transport Capacity in Bilateral Air Agreements of Some Socialist States.— Revue roumaine de sciences sociales, 1971. N 3.
24. Sand P. H. International Unification of Air Law.— Law and Contemporary Problems, 1965. vol. 30.
25. Samuels A. The Legal Problems: An Introduction.— Journal of Air Law and Commerce, 1971, vol. 37. N 2.
26. Shawcross and Beaumont on Air Law. London, 1972, vol. 2.
27. Shawcross, Beaumont. Air Law. London, 1977, p. 16.
28. Shubert S. Jurisdiction Over Crimes on Board Aircraft. The Hague. 1973.
29. The Tokyo Convention and Federal Judicial Jurisdiction.— Journal of Air Law and Commerce, 1969, vol. 35, N 2.
30. Силабус «Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України», другий рівень вищої освіти спеціальності 081: денна форма. / Укладачі: І.Р. Шинкаренко. Харків: Нац. Аерокосм. університет, 2022. 29 с.
31. Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України, НМКД для здобувачів вищої освіти, спеціальності 081 – «Право», другий рівень вищої освіти: денна форма / укладачі: І.Р. Шинкаренко. Харків: Нац. Аерокосм. університет, 2022. 425 с.
32. Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України, конспект лекцій для здобувачів вищої освіти,

спеціальності 081 – «Право», другий рівень вищої освіти: денна форма / укладачі: І.Р. Шинкаренко. Харків: Нац. Аерокосм. університет, 2022. 225 с.

33. Плани практичних (семінарських) занять навчальної дисципліни: Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України, для здобувачів вищої освіти, спеціальності 081 – «Право», перший рівень вищої освіти: денна форма / укладачі: І.Р. Шинкаренко. Харків: Нац. Аерокосм. університет, 2022. 95 с.

34. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни: Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України, конспект лекцій для здобувачів вищої освіти, спеціальності 081 – «Право», перший рівень вищої освіти: денна форма / укладачі: І.Р. Шинкаренко. Харків: Нац. Аерокосм. університет, 2022. 75 с.

12. Інформаційний ресурс

1. ICAO. URL: <https://www.icao.int/about-icao/pages/default.aspx>
2. Державна авіаційна служба України. URL: <https://avia.gov.ua/>
<http://rada.gov.ua>. – веб-сторінка Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua>. – веб-сторінка Кабінету Міністрів України.
3. www.scourt.gov.ua. – веб-сторінка Верховного Суду
4. <http://www.nau.kiev.ua>. – веб-сторінка нормативні акти України.
5. <http://www.liga.net>. – веб-сторінка пошуковий сервер українського законодавства LIGA.
6. <http://www.upp.org.ua>. – веб-сторінка український правозахисний портал.
7. <http://www.yurpraktika.com>. – веб-сторінка “Юридична практика”.
8. <http://www.yur-gazeta.com>. – веб-сторінка “Юридична газета”.
9. <http://www.avtoreferat.ukrlib.org>. – веб-сторінка каталог авторефератів дисертацій.
10. <http://www.lawukraine.com>. – веб-сторінка каталог українського юриста.